

תוכן עניינים

2 טיוטת כללים

2 א. שם הכללים המוצעים

2 ב. מטרת הכללים המוצעים והצורך בהם

2 ג. להלן נוסח טיוטת הכללים המוצעים :

טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית) (הוראת שעה) (תיקון מס'...), התשפ"א-2021

33.....

33 1. תיקון השם

33 2. תיקון הפתיח

33 3. תיקון סעיף 2

33 4. תיקון סעיף 4א

44 דברי הסבר

טיוטת כללים

א. שם הכללים המוצעים

כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית) (הוראת שעה) (תיקון מס'), התשפ"א-2021

ב. מטרת הכללים המוצעים והצורך בהם

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית) (הוראת שעה), תשס"א-2001 (להלן **פטור הסוג**) הותקנו לראשונה בשנת 2001 עם הוספת מנגנון פטורי הסוג לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 (להלן **החוק**) ומאז חודשו מספר פעמים.

פטור הסוג משתייך למשפחת פטורי הסוג החלים ביחס להסדרים אנכיים – הסדרים בין גורמים הנמצאים בחוליות שונות של שרשרת הייצור. מקובל להבחין הבחנה יסודית בין הסדרים אופקיים שבין מתחרים לבין הסדרים אנכיים. הסדרים אופקיים מעצם טיבם מעוררים חששות תחרותיים מוגברים. זאת לעומת חלק גדול מההסדרים האנכיים, אשר הפגיעה שלהם בתחרות היא תלוית נסיבות, ובמקרים רבים עשויות להיות להם הצדקות עסקיות לגיטימיות בצד השפעה מועטה, אם בכלל, על התחרות.¹

פטור הסוג עוסק בהסכם לרכישה בלעדית, הסכם בין ספק ומפיץ במסגרתו מתחייב המפיץ לרכוש טובין מסוג מסוים רק מספק אחד. החשש העיקרי (לצד חששות אחרים) בהסדר אנכי לרכישה בלעדית הוא מפני חסימת הגישה של ספקים אחרים בשוק (Foreclosure).² לצורך הפגת החשש, תחולת פטור הסוג מותנית בעמידה ברשימת תנאים, המקיימים את דרישות סעיף 15א(א) לחוק. בין התנאים האמורים קבועים נתחי שוק מרביים לצדדים להסדר לתחולת פטור הסוג, היעדר תחולה של פטור הסוג על בעל מונופולין והוראות שונות ביחס לתוכן ההסדר בין ספק והמפיץ.

לצד פטור הסוג חלים כללי ההגבלים העסקיים (פטור הסוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסוימות) (הוראת שעה), התשע"ג-2013 (להלן פטור הסוג האנכי) שקובעים שהסדרים הכלולים במסגרתם יהיו פטורים אם הם עומדים בבחינה מהותית של השפעת ההסדר על התחרות ובבחינת השאלה האם עיקרו של ההסדר הוא בפגיעה בתחרות. פטור הסוג האנכי עשוי לחול גם על הסכמי רכישה בלעדית שאינם עומדים בתנאים הקבועים בפטור הסוג.

במסגרת התיקון מוצע לחדש את פטור הסוג לתקופה של 5 שנים נוספות. כן מוצע להתאים את נוסח הוראות פטור הסוג לתיקון מס' 21 לחוק במסגרתו שונה, בין היתר, שם החוק ל"חוק התחרות הכלכלית", ושם בית הדין ל"בית הדין לתחרות".

ג. להלן נוסח טיוטת הכללים המוצעים:

¹ ע"פ 5823/14 שופרסל בע"מ נ' מדינת ישראל, עמ' 49-39 (פורסם בנבו 10.08.2015).
² שם, בעמ' 25.

טיוטת כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית) (הוראת שעה) (תיקון מס'...),

התשפ"א-2021

בתוקף סמכותי לפי סעיף 15א לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988,³
ובאישור הוועדה לפטורים ולמיזוגים, אני מתקינה כללי פטור סוג אלה:

1. תיקון השם
בכללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית) (הוראת שעה),
תשס"א-2001⁴ (להלן – הכללים העיקריים) במקום שם הכללים העיקריים
יבוא: "כללי התחרות הכלכלית (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית) (הוראת
שעה), תשס"א-2001".
2. תיקון הפתיח
בכללים העיקריים, ברישה במקום "ההגבלים העסקיים" יבוא "התחרות
הכלכלית".
3. תיקון סעיף 2
בסעיף 2 לכללים העיקריים, במקום "להגבלים עסקיים" יבוא "לתחרות".
4. תיקון סעיף 4א
סעיף 4א לכללים העיקריים, במקום "להגבלים עסקיים" יבוא "לתחרות".
5. תוקף
תוקף כללים אלה עד יום ד' בתשרי התשפ"א (15 בספטמבר 2026).

____ ב _____ התש _____ (____ ב _____ 20)
[תאריך עברי] (תאריך לועזי)
(חמ _____ 3)

מיכל הלפרין
הממונה על התחרות

[שם מלא של המתקין]
שר הכלכלה

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 128; התש"ס, עמ' 113.
⁴ ק"ת תשס"א, עמ' 668; ק"ת תשס"ד, עמ' 749; ק"ת תשס"ו, 797; ק"ת תשע"א, עמ' 848; ק"ת תשע"ו, עמ' 847; ק"ת תשע"ז, עמ' 2253.

דברי הסבר

כללי ההגבלים העסקיים (פטור סוג להסכמי רכישה בלעדית) (הוראת שעה), תשס"א-2001 (להלן **פטור הסוג**) הותקנו לראשונה בשנת 2001 עם הוספת מנגנון פטורי הסוג לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988 (להלן **החוק**) ומאז חודשו מספר פעמים.

פטור הסוג משתייך למשפחת פטורי הסוג החלים ביחס להסדרים אנכיים – הסדרים בין גורמים הנמצאים בחוליות שונות של שרשרת הייצור. מקובל להבחין הבחנה יסודית בין הסדרים אופקיים שבין מתחרים לבין הסדרים אנכיים. הסדרים אופקיים מעצם טיבם מעוררים חששות תחרותיים מוגברים. זאת לעומת חלק גדול מההסדרים האנכיים, אשר הפגיעה שלהם בתחרות היא תלוית נסיבות, ובמקרים רבים עשויות להיות הצדקות עסקיות לגיטימיות בצד השפעה מועטה, אם בכלל, על התחרות.⁵

פטור הסוג עוסק בהסכם לרכישה בלעדית, הסכם בין ספק ומפיץ במסגרתו מתחייב המפיץ לרכוש טובין מסוג מסוים רק מספק אחד. החשש העיקרי (לצד חששות אחרים) בהסדר אנכי לרכישה בלעדית הוא מפני חסימת הגישה של ספקים אחרים בשוק (Foreclosure).⁶ לצורך הפגת החשש, תחולת פטור הסוג מותנית בעמידה ברשימת תנאים, המקיימים את דרישות סעיף 15א(א) לחוק. בין התנאים האמורים קבועים נתחי שוק מרביים לצדדים להסדר לתחולת פטור הסוג, היעדר תחולה של פטור הסוג על בעל מונופולין והוראות שונות ביחס לתוכן ההסדר בין ספק והמפיץ.

לצד פטור הסוג חלים כללי ההגבלים העסקיים (פטור הסוג להסדרים שאינם אופקיים ואין בהם כבילות מחיר מסוימות) (הוראת שעה), התשע"ג-2013 (להלן פטור הסוג האנכי) שקובעים שהסדרים הכלולים במסגרתם יהיו פטורים אם הם עומדים בבחינה מהותית של השפעת ההסדר על התחרות ובבחינת השאלה האם עיקרו של ההסדר הוא בפגיעה בתחרות. פטור הסוג האנכי עשוי לחול גם על הסכמי רכישה בלעדית שאינם עומדים בתנאים הקבועים בפטור הסוג.

במסגרת התיקון מוצע לחדש את פטור הסוג לתקופה של 5 שנים נוספות. כן מוצע להתאים את נוסח הוראות פטור הסוג לתיקון מס' 21 לחוק במסגרתו שונה, בין היתר, שם החוק לחוק התחרות הכלכלית, ושם בית הדין לבית הדין לתחרות.

סעיף 2, 4א

מוצע להתאים את נוסח הוראות פטור הסוג לתיקון מס' 21 לחוק התחרות הכלכלית, התשמ"ח-1988. במסגרתו שונה, בין היתר, שם החוק לחוק התחרות הכלכלית ושמו של בית הדין לבית הדין לתחרות.

תוקף

מוצע לחדש את פטור הסוג לתקופה של 5 שנים וזאת לאור הניסיון שנצבר ברשות התחרות עד כה לפיו, למיטב הידיעה, פטור הסוג אינו מעלה חששות לפגיעה בתחרות או בציבור.

⁵ ע"פ 5823/14 שופרסל בע"מ נ' מדינת ישראל, עמ' 49-39 (פורסם בנבו 10.08.2015).
⁶ שם, בעמ' 25.